

Motion

1981/82: 572

Sten Svensson

Samhällets stöd till fonogramproduktionen

Fonogram är av stor betydelse för spridning av konsertmusik till olika lyssnargrupper. Alldeles särskilt gäller det naturligtvis människor som av geografiska eller andra skäl har små möjligheter att uppleva levande musik.

Under senare år har en mycket glädjande ökning av antalet utgivna fonogram ägt rum. Detta beror främst på att marknaden berikats med ett antal ambitiösa enmansbolag som närmast på ideell basis årligen producerar ett stort antal inspelningar av främst kammarmusik. Härigenom har en ny väg mellan artister och lyssnare öppnats – en väg som tidigare var förbehållen ett fåtal svenska artister.

Utgivningar av symfonisk musik är emellertid nästan helt förbehållna Rikskonserters Caprice. Detta beror främst på att inspelningar med de stora svenska orkestrarna är så kostsamma att de kräver betydande subventioner för att kunna genomföras. När Caprice bildades fanns inte den rika flora av enskilda bolag som vi nu har tillgång till. Caprices uppgift i inledningsskedet var i stället att söka kompensera alla de underlåtenhetssynder som de stora grammofonbolagen gjort sig skyldiga till under åren. Det råder inget tvivel om att Caprice lyckats fylla igen några av de allvarligaste luckorna när det gäller svensk orkestermusik på skiva. Detta har dessutom skett på ett i de flesta fall konstnärligt högst tillfredsställande sätt. Kostnaderna för de gjorda inspelningarna har emellertid varit ansevärda och endast till en ringa del kunnat täckas av försäljningsintäkter. Mot bakgrund av vad som nu sagts bör tiden vara mogen att pröva om inte det samhällsstöd som nu kommer Caprice till del skulle kunna resultera i ännu fler högklassiga fonogram om Caprice fick konkurrera om bidragen med övriga företag på marknaden. Det är troligt att detta kan ske först sedan Caprice brutits ut ur Rikskonsert och gjorts till ett självständigt statligt fonogrambolag. Denna fråga bör prövas i det pågående beredningsarbetet rörande kulturrådets rapport Regionalt musikliv.

I detta sammanhang finns också anledning att beröra ytterligare några frågor av betydelse för den svenska fonogramproduktionen. Som nyss nämnts produceras numera årligen ett stort antal högklassiga fonogram. Tyvärr innebär inte detta att musiklyssnare landet över har tillgång till ett varierat skivutbud på sin hemort. Tvärtom är det så att det utanför de största städerna är svårt att få tag på de små bolagens inspelningar. Att det förhåller sig så beror på att distributionen av fonogram med seriös musik är ett eftersatt område. Det bör därför prövas vilka åtgärder som kan vidtas för att

underlätta de små bolagens distribution. En möjlighet kan vara att göra om Rikskonserterns skivklubb till en för Caprice och de små bolagen gemensam distributionscentral vars verksamhet bör bedrivas med stöd från statens sida motsvarande det bidrag som för ändamålet i dag utgår till Rikskonserter.

De insatser som hittills gjorts för att främja export av svenska fonogram visar att det finns en betydande potentiell marknad. Intresset i England för Stockholms filharmonikers inspelning av Stenhammars andra symfoni liksom intresset i USA för Allan Petterssons musik talar för detta. Möjligheterna att mer systematiskt ta till vara alla tillfällen till export av fonogram har emellertid inte utnyttjats. I en tid när alla möjligheter till ökad svensk export tas till vara är det särskilt angeläget att en ändring sker härvidlag. Till de åtgärder som bör övervägas hör inrättandet av en branschsamverkan grupp vid exportrådet för att möjliggöra för flera bolag gemensamma satsningar. Vidare bör möjligheten att verka för en ökad fonogramexport i samband med exportrådets satsning på svensk kultur i exportfrämjande syfte tas till vara.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag till ändrad inriktning av statens stöd till fonogramproduktion i enlighet med vad som anförts i motionen.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om angelägenheten av att initiera en ökad export av svenska fonogram.

Stockholm den 21 januari 1982

STEN SVENSSON (m)